

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование 3.0. «Социални, стопански и правни науки», професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност – „Организация и управление на производството“

Автор на дисертационния труд: Руслан Великов Коларов

докторант към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: *Стратегическо управление на предприятията от горския сектор.*

Изготвил становището: доц. д-р Георги Бисеров Николов, Университет за национално и световно стопанство - София, 3.0. „Социални, стопански и правни науки“, 3. 7. „Администрация и управление“, определен за член на научното жури със заповед № РД 16 - 32/ 16.01.2020 г. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата.

Докторант Руслан Великов Коларов е роден на 07.10.1976 г. в град Варна. Той се е обучавал по докторска програма към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ към факултет „Икономика“. Обучението е осъществено в задочна форма на обучение. От биографичните данни е виден процес на натрупване на нови професионални знания и умения в сферата на стратегическото управление от страна на Руслан Коларов. Това дава основание да се счита, че той притежава опит, придобит в разнообразни обучения и дейности и е развил необходимата степен на квалификация. Допуснат е до защита на дисертационното си изследване, след като е завършил обучението си в една от елитните катедри в Аграрния университет – град Пловдив. От депозираната документация е видно, че са удовлетворени необходимите изисквания, свързани с обучението по докторска програма в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ в Аграрен университет – град Пловдив.

2. Актуалност на проблема.

В съвременното развитие на националните държави важна роля има осигуряването на продоволствието. Това в голяма степен е свързано с гарантирането на балансирано и устойчиво развитие на горския сектор. В тази посока считам, че тема посветена на стратегическото му управление е актуална особено в контекста на в съвременната държава. От изключителна важност е правилното оползотворяване на природните ресурси и реализирането на серия от дейности по тяхното възстановяване. От изследователска гледна точка, фокус следва да бъде поставен върху философията на развитието и функционирането на горския сектор. В този ракурс на ролята на предприятията в регионалната икономика на страната следва да се отдаде особено внимание. От друга страна актуалността на темата е обоснована от неоспоримата необходимост от стратегическо управление на горския сектор в България, особено в развитието на специфичните общини, където той е водещ за икономическото им развитие. Изследването се основава на теоретични постановки от стратегическото управление и стратегически решения в мениджмънта.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

В дисертацията се защитава концептуалната теза, че стратегическото управление, като процес на вземане на решения за постигане на стратегическите цели на производствените компании в отрасъла „Горско стопанство“ като има важно значение за регионалното развитие на отделните територии. Обект на изследване, в рамките на концепцията за стратегическото управление, е състоянието и стопанската дейност на предприятията от горския сектор. Предмет на изследване е организацията на управлението на горското стопанство и ефектът, който създава за местното социално-икономическо развитие. Целта на дисертационния труд е да се направи предложение за усъвършенстване моделът на управление на предприятията от горския сектор, с оглед тяхното многофункционално стопанисване.

Постигането на целта на дисертационното изследване се реализира чрез решаването на задачи като анализиране на процесите за вземане на стратегически решения, анализиране на моделите за вземане на стратегически решения, идентифициране на ролята на информацията, която идва от обкръжаващата среда и нейното влияние върху процеса на вземане на решения и качеството на взетите решения. Както и анализира и оцени стопанската дейност на предприятията от горския сектор. Да се изведат основните проблеми на предприятията, съпътстващи развитието на горския сектор. Да се дадат предложения и насоки за подобряване на модела на управлението на предприятията, многофункционалното стопанисване на горските територии и влиянието им за местното социално-икономическо развитие. Основният подход, приложен в изследването е абстрактно-логичния. Като конкретни негови прояви са намерили приложение анализът, синтезът, индукцията и дедукцията. Основният метод, който се използва в аналитичната част на дисертационното изследване е описателния метод. В допълнение се използват сравнителният и анкетният методи.

Чрез поставените за проверка хипотези се анализира влиянието на бизнес средата върху взетите управленчески решения, като се има предвид различните фактори на въздействие върху изследваната производствена компания. Предложени за проверка са 2 хипотези са като сред тях се открояват проверка на влиянието на подобряване структурата на управление на предприятията ще повлияе върху развитието на горския сектор. Децентрализацията и деполитизацията на горския сектор ще създаде условия за подобряване на бизнес средата в сектора и ще подобри местното социално-икономическо състояние

4. Опагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е в обем от 190 страници и се състои от заглавна страница, списък на използваните съкращения, увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения. Съдържанието на главите се разделя на отделни части, в края на всяка глава са направени конкретни изводи. Списъкът на използваните източници включва общо 137 източника, подразделени в три категории: 89 на кирилица, 39 на латиница и 9 интернет източници.

Използваните фигури, схеми и таблици представят в детайли събраната информация от проведеното дисертационно изследване. Трудът показва, че докторант Руселин Великов Коларов притежава необходимите теоретични знания и професионални умения и демонстрира качества за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

В представената за становище дисертация може да изведем, че научната цел и задачи са изпълнени, предмета и обекта правилно са зададени, хипотезите подробно са открити. Постигнатото е съотносимо, като изискване за постижения в един дисертационен труд, а

именно – някои са научни и научно приложни приноси, някои от които са адаптирани, а други са подкрепа на съществуващи теории.

Във въведението на дисертацията е представена цялостната концептуална рамка на изследването. Докторант Руслан Великов Коларов аргументирано мотивира научното изследване. Обектът и предметът на дисертационния труд са коректно формулирани. Относно обекта на изследването трябва да се отбележи, че правилно е потърсена връзката и зависимостта при неговото определяне в рамката на стратегическите решения относно управление на горските предприятия и развитието на горския сектор.

В първата част от изследването автора изяснява теоретичните аспекти с акцент върху теоретични основи на управлението на съвременните горски предприятия от гледна точка на управлението и процеса на планиране. Разгледани са проблемите на планирането и програмирането и тяхното значение за формиране на стратегическата рамка на управлението на горите. Изведени са елементите свързани със структуриране и функционално управление на горското стопанство.

В част втора на докторантския труд автора Руслан Коларов разглежда методическия инструментариум за изследване на ролята на обкръжаващата среда за вземане на управленчески решения. Фокусът на анализ е посоките на трансформационна система и вземане на решения, анализа на информационни средства, информацията и нейната роля при вземане на управленчески решения, влияние на времето върху процеса на вземане на управленчески решения, както и анализ на критични фактори в процеса на вземане на управленчески решения. Направен е анализ на политиката и моделите за развитие на горското стопанство в България. Представена е оценка и е изготвен анализ на концепцията за стратегическо управление в горския сектор. Направен е анализ и оценка на стопанската дейност на предприятията от горския сектор. В края на първа глава са представени изводи и препоръки.

Третата част на докторантския труд е свързана с извеждане на насоки и възможности за усъвършенстване на стратегическото управление на предприятията в горския сектор. Посочени са очертаващите се съответстващи дейността и управлението на предприятията от горския сектор в България. Очертан е кръгът на възможностите за подобряване на модела на управление на горските предприятия в България. Изведени са опити за рационално използване на горите за местното икономическо развитие (по примера на МИГ Високи Западни Родопи). Проведено е анкетното проучване, където са представени проверка за достоверност на работните хипотези и са изведени съответните заключения и препоръки. В тази част на изследването се съдържат важни анализи и констатации. От изложено до тук става ясно, че докторант Руслан Коларов е добър изследовател, който притежава уменията да изгражда, аргументира и прилага на практика.

По отношение на използвания изследователски апарат трябва да се отбележи, че резултатите са точни и неоспорими и техният анализ е адекватен, което способства за постигането на основната цел от страна на докторант Руслан Коларов изследването.

6. Приноси на дисертационния труд.

Справката за дефинираните приноси напълно коректно отразява постиженията на докторант Руслан Коларов. Изцяло приемам приносите, посочени в справката на автореферата на дисертационния труд. Те са реални, произтичат от цялостното дисертационно изследване и лично дело на автора. Приносите условно могат да бъдат разграничени на две групи, от гледна точка на техния характер - с теоретичен характер и методично приложен характер. Едната и другата група приноси имат особена тежест в дисертационния труд и публикациите свързани с него. Изпълнени са условията залегнали в Правилника за учебната дейност в Аграрен университет – гр. Пловдив, доколкото

дисертацията съдържа оригинални научно-приложни приноси, а докторант Руслан Великов Коларов притежава теоретични знания и способност за самостоятелни научни изследвания. Изследването е оригинално и е собствено дело на автора..

7. Критични бележки и въпроси.

В дисертационния труд не откривам слабости и погрешни постановки, които да намалят неговото качество, разбира се има определени технически забележки и проблеми в цитиранията, които обаче не намаляват достойнствата на труда. Препоръката ми е по-съществени части от дисертационния труд да памерят научна трибуна за разглеждане и обсъждане поради актуалния характер на проблемите пред предприятията в горския сектор.

8. Публикувани статии и цитирания.

Авторефератът отразява адекватно основните моменти от съдържанието и постигнатите резултати, описани подробно в дисертационния труд, научните приноси и публикациите по темата.

Автора г-н Руслан Великов Коларов е осигурил публичност на резултатите от изследователската работа по темата на дисертацията, чрез публикуване на 4 материала. Проблемите, на които са посветени публикациите, кореспондират с контекста на изследваната тема.

Не са установени цитирания на публикации на автора.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **Руслан Великов Коларов** образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Организация и управление на производството”

Дата: 10.02.2020 г.
гр. София

Изготвил становището: _____
(доц.-р. Георги Николов)